

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดพื้นฐานและหลักการเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าบริการ การศึกษาระดับอุดมศึกษาภายใต้กรอบความตกลง GATS และ FTA ตลอดจนผลดีและผลเสียของการเปิดเสรีการค้า บริการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อศึกษา วิเคราะห์ กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน ตลอดจนข้อดี-ข้อเสียและผลกระทบของกฎหมายดังกล่าวที่มีต่อการเปิดเสรีการค้าบริการการศึกษาในระดับ อุดมศึกษาของประเทศไทย และเพื่อนำเสนอร่างกฎหมายการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการ คัดกรองการให้บริการการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยให้มีความพร้อมและมีความสามารถในการแข่งขัน กับการให้บริการการศึกษาของต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และการตอบแบบสอบถามโดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเอกชนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการวิเคราะห์สาระและการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างในเชิงลึกจาก กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง นำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการยกร่างกฎหมายแล้วทำการตรวจสอบผลการวิจัยโดยการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ปรับปรุงร่างกฎหมายแล้วนำไปตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย

1. รูปแบบการค้าบริการการศึกษาตามความตกลง GATS และ FTA มี 4 รูปแบบ คือ 1) Cross – Border Supply 2) Consumption Abroad 3) Commercial Presence 4) Presence of Natural Person ประเทศไทยยังไม่ได้ ผู้กพื้นที่จะเปิดตลาดการค้าบริการการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามความตกลง GATS แต่ได้มีการเปิดตลาดให้แก่ ประเทศที่ได้มีการทำข้อตกลง FTA ระหว่างกัน เช่น ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น

2. กฎหมายเกี่ยวกับกรศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเอื้ออำนวยต่อการเปิดเสรี การค้าบริการการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในเรื่องการเข้าสู่ตลาดและการปฏิบัติอย่างคนชาติ

3. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการให้บริการการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีบทบัญญัติที่ควบคุมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างเข้มงวด ทำให้ขาดความเป็นอิสระและขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

4. ร่างพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ที่นำเสนอมีหลักการให้สถาบันอุดมศึกษามีความเป็นอิสระ และความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของไทยมีความเข้มแข็งและ สามารถแข่งขันกับสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศได้

The purposes of this research were to study basic concept and principles of free trade in higher educational services under GATS and FTA together with their pros and cons; to study and analyze Thai and foreign higher education legislatures and their effects of free trade on higher educational services in order to propose a higher education law as a mechanism in coping with foreign competition.

Research methods employed were content analysis with a survey using a questionnaire for administrators of public and private universities as well as in-depth unstructured interviews with parents. The drafted Bill was reviewed by a group of experts according to the connoisseurship model. Final comments from the public were culminated through a specially designed website.

Results of the research :

1. There are 4 forms of free trade in higher educational services under GATS and FTA, namely, (1) Cross – Border Supply, (2) Consumption Abroad, (3) Commercial Presence, (4) Presence of Natural Person. At present Thailand is not totally committed to GATS in opening higher education market. However, some countries are exceptional, such as Australia.
2. The existing higher education legislatures being enforced at present are not viable to free trade in higher educational services either in market access or national treatment issues.
3. The Private Higher Education Institutions Act : B.E. 2546 , a law focused on services in higher education, contains provisions mainly on control and hence, contributes to the lack of autonomy in carrying out business in private higher education institutions.
4. The drafted Bill of the Higher Education Institutions B.E. as proposed in this research includes provisions in allowing administrative autonomy. Additionally, the proposed law aims at building competencies in gaining competitive edge against foreign higher education institutions.